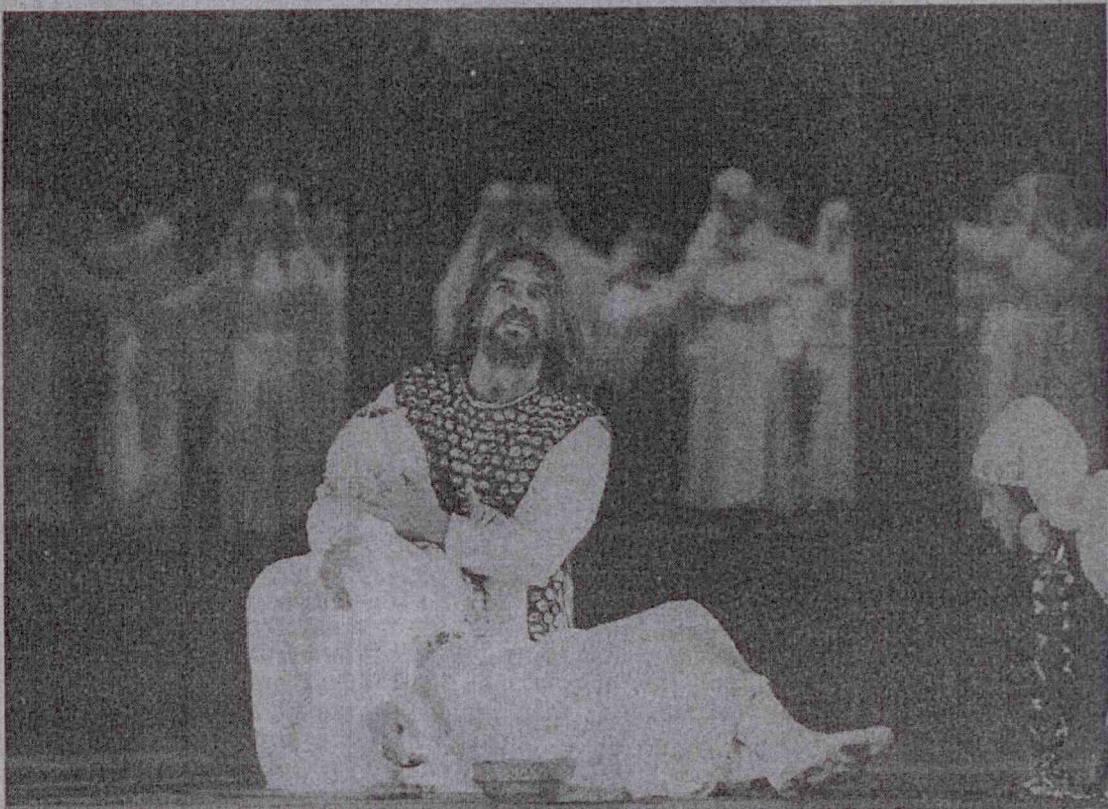

Atilla fejedelem végnapjai, küldetéstudattal

Rég nem látott ekkora tömeget és ilyen fokú harci készültséget a *Margitsziget*, mint most, Atillakor. Özönlik a nép a szabadtéri színpad felé — a főpróba estéje ez —, a kapuknál markos fiatalemberek irányítják az egyirányú forgalmat. Aki bement, nem jöhet ki. Aki kijött, nem mehet be. Aki bújt, aki nem, megyek. Odabent telik a nézőtér, az egyik páholyban *Bródy* mosolyog (a feleségére), mások *Varga Máttyás* többszörösen tagolt díszletét gusztálják. A színpadkép impozáns egymásutánban sorakoztatja fel a Dunamedencét, Galliát, Rómát; palotát, templomot, várat, csatamezőt. A hangszórókból a szignál dübörög — az Atilla tévéreklámjából ismert túlkölös motívummal riogatnak —, a levegőben várakozás rezeg.

A mű — *Nemeskürty-Szőrényi-Lezsák: Atilla — Isten kardja* — úgy kezdődik, ahogy az *István*, a király véget ért. Egy uralkodó felesküszik, az Istent kéri: oltalmazná népét, nemzetét. A sűrűn fohászoló fejedelem a hun Atilla, akit az alkotók hajlamosak a magyarok egyenes ági ősenek tekinteni. („*Atilla drámai története a magyar küldetéstudat nap-sugarat fénylő forrásvidéke*” — írja Lezsák a műsorfüzetben.) Hét képben elevenedik meg — afféle félfiktív történelmi tablóként — a király életének néhány jelentős eseménye. Hogy pontosan mikor mi, az bajosan követhető: a cselekmény elsőre kissé kuszának, áttekinthetetlennek hat. Tovább nehezíti

Vikidál Gyula és Kovács Kati

Kanyó Béla felvétele

az eligazodást, hogy az amúgy is megjegyezhetetlenül sok férfi szereplő közül vagy hatan fehér ruhát, hosszú hajat és csúcsos sipkát viselnek (jelmeztervező: *Kemenes Fanny*), minek következtében a szigeti méretek közt félpályáról már meg sem igen különböztethetők. (*Deák Bill* legalább messziről megismerszik.) Támpon tot a mondanivalót illetően a dalszövegek is csak akkor adnak, amikor a színeszek szájából hangoznak, olyankor ugyanis érthetők. Cserébe a popsztárok szebben énekelnek. A mezőny legjobbjá *Sebestyén Márta* talán, akit megint (oktalanul) mellőztek

testi valójában, s csak a hangjával képviseltetheti magát.

Ha a történeteket csak találgatjuk is, a főhős drámájára ráismerünk. Ez — akárcsak az *Istvánban* — az egyéni erkölcs és a hatalmi érdek konfliktusa. A dilemma érzékeltetéséhez *Vikidál Gyula* szépen tud feszültséget lefojtani, vívódni és keménykedni.

A zene *Szőrényi Leventeé*, s ezzel elmondtam, hogy nagy formátumú. Zaklatottabbnak, bonyolultabbnak tetszik az *Istvánénál*. Amaz több líraiságot és népzenei ihletettséget és tisztaságot csillantott fel, ebben a drámai sűrítettség dominál, s itt-ott

mintha jobbféle amerikai musicalek hatása is érződne rajta.

Koltay Gábor monumentális gépezetet irányít: a népes szereplőgárdán kívül százával rendelt táncost, statisztát, s tíz lovat küldözget ki-be. Az utóbbiak a legfoglalkoztatottabbak: folyton (át)öltözködnek, mivel ők testesítik meg a különböző hadakat. *Koltay* ügyesen, látványosan mozgatja a tömeget. Volt is, lesz is szerencsénk még e tudományához.

Háromszor emlegettem itt az *István*, a királyt. Az Atilla végén *Szőrényi* is megidézi néhány taktus erejéig. Ezen a ponton találkozunk.

Stuber Andrea